

ADVIESRAAD VOOR SOCIAAL ONDERNEMERSCHAP

INITIATIEFADVIES

Verklarende nota

Voorstel tot wijziging van artikel 60, §7
van de organieke wet op de OCMW

Advies aangenomen door de ARSO op 22 mai 2026

Vooraf

In het kader van de federale hervorming van de werkloosheid, die met de programmawet van 18 juli 2025 werd aangenomen, is de maximale duur van tewerkstellingen in het kader van artikel 60, §7, van de organieke wet op de OCMW voortaan beperkt tot de periode die nodig is om het recht te verwerven op een werkloosheidsuitkering, namelijk 312 werkdagen. Deze wijziging heeft een grote invloed gehad op de werking van de regeling “artikel 60”, die van oudsher was gebaseerd op langere integratietrajecten, doorgaans tussen 18 en 24 maanden. Gelet op de aanzienlijke moeilijkheden die in de praktijk worden vastgesteld, heeft de POD Maatschappelijke Integratie een voorstel tot wetswijziging ingediend om de maximale duur van de tewerkstellingen op grond van artikel 60 opnieuw te verlengen. Dit initiatiefadvies van de ARSO heeft betrekking op dit voorstel.

Advies

De ARSO heeft kennis genomen van het voorstel van de POD Maatschappelijke Integratie om lid 2 van artikel 60, §7, van de organieke wet op de OCMW te wijzigen teneinde de maximale duur van tewerkstellingen overeenkomstig artikel 60, §7 van de organieke wet op de OCMW te verlengen. Dit voorstel past in de context van de federale werkloosheidshervorming van 18 juli 2025, die de duur van de contracten “artikel 60” heeft beperkt tot de periode die nodig is om recht te geven op een werkloosheidsuitkering, namelijk 312 werkdagen.

De ARSO herinnert eraan dat deze hervorming tot grote bezorgdheid heeft geleid bij de OCMW, de sociale ondernemingen gemandateerd voor inschakeling (SOGI) en de actoren op het gebied van sociaal-professionele herinschakeling, vanwege de bijzonder negatieve effecten die op de herinschakelingstrajecten zijn waargenomen. De beperking tot 312 dagen brengt de mogelijkheid in gevaar om duurzame trajecten op te bouwen voor doelgroepen die vaak ver van de arbeidsmarkt af staan.

De ARSO verwelkomt dan ook het voornemen van de federale regering om de mogelijkheid tot een verlenging van de trajecten “artikel 60” opnieuw open te stellen. Hij beschouwt dit als een belangrijk politiek signaal, dat aansluit bij de al lang geformuleerde vaststellingen van de actoren in het veld over de noodzaak van voldoende lange begeleidingstrajecten om een daadwerkelijke professionele en sociale inschakeling mogelijk te maken.

De ARSO deelt meer bepaald de analyse dat trajecten beperkt tot twaalf maanden onvoldoende zijn om het verwerven van beroepsvaardigheden, de sociale stabilisatie van werknemers en de toegang tot een duurzame baan mogelijk te maken. Hij herinnert eraan dat de contracten “artikel 60” gericht zijn op personen die vaak met aanzienlijke moeilijkheden kampen en geleidelijke trajecten nodig hebben, waarbij werk, sociale begeleiding en opleiding worden gecombineerd. De trajecten die in de SOGI zijn ontwikkeld, hadden van oudsher een looptijd van 18 tot 24 maanden, net omdat deze duur beter aansluit bij de behoeften van de betrokken doelgroep.

De ARSO sluit zich ook aan bij de vaststelling van de POD Maatschappelijke Integratie dat de huidige hervorming het risico op een „draaideureffect“ met zich meebrengt. De combinatie van een contract “artikel 60” dat beperkt is tot 312 dagen en een werkloosheidsuitkering die zelf ook in de tijd beperkt is, dreigt te leiden tot een herhaaldelijk heen-en-weer verkeer tussen het OCMW en de werkloosheidsverzekering, zonder dat de betrokkenen duurzaam kunnen worden ingeschakeld op de arbeidsmarkt. **De ARSO** vestigt bovendien de aandacht op het bestaan van andere mogelijk

ongewenste effecten van de nieuwe werkloosheidsregeling, met name het risico dat werknemers, die een lang inschakelingstraject hebben doorlopen, snel hun recht op werkloosheidsuitkering verliezen als gevolg van kortdurende arbeidsverbanden, wat paradoxaal genoeg bepaalde dynamieken van professionele integratie zou kunnen ontmoedigen.

Hoewel **de ARSO** het voornemen achter het federale voorstel verwelkomt, acht hij het noodzakelijk om de aandacht te vestigen op verschillende essentiële punten met betrekking tot de concrete uitvoering van deze hervorming.

De ARSO merkt allereerst op dat het federale voorstel in theorie de mogelijkheid biedt om de trajecten op grond van artikel 60 te verlengen tot een periode van maximaal vijf jaar, in overeenstemming met de maximale duur van de werkloosheidsuitkering. Hoewel deze redenering begrijpelijk is in het licht van de doelstelling om een volledige toegang tot de werkloosheidsverzekering te garanderen, is **de ARSO** van mening dat een dergelijke duur belangrijke vragen oproept over het eigenlijke doel van de regeling “artikel 60”.

De ARSO is namelijk van mening dat de regeling “artikel 60” een instrument moet blijven voor integratie en overgang naar duurzaam werk, en niet mag worden tot een mechanisme voor langdurige tewerkstelling zonder reële vooruitzichten op een overstap. Het risico bestaat dat een dergelijke lange duur er in bepaalde situaties toe kan leiden dat werknemers vast komen te zitten in regelingen die onvoldoende op opleiding zijn gericht of weinig gericht zijn op duurzame inschakeling. **De ARSO** wijst er in dit verband op dat niet alle banen “artikel 60” dezelfde kwaliteit van begeleiding of dezelfde vooruitzichten op professionele ontwikkeling bieden. De SOGI bieden de beste opleidingsgaranties.

De ARSO benadrukt dan ook de noodzaak om een dynamische en evolutieve begeleidingsaanpak te handhaven. Een verlenging van de trajecten heeft alleen zin indien deze past in een geïndividualiseerde aanpak, met regelmatige evaluatiefasen, duidelijke ontwikkelingsdoelen en een voortdurende aandacht voor de kwaliteit van de aangeboden banen, de gevolgde opleidingen en de vooruitzichten op een overstap naar de reguliere arbeidsmarkt.

De ARSO wijst er ook op dat een aanzienlijke verlenging van de duur van de contracten gevolgen zou kunnen hebben voor de toegang tot de regeling zelf. In een context, die wordt gekenmerkt door een toename van het aantal begunstigden van een LL en een relatieve afname van het aantal beschikbare “artikel 60”-banen, dreigen langere trajecten de kansen voor nieuwe begunstigden om tot de regeling toe te treden nog verder te verkleinen. **De ARSO** vestigt daarom de aandacht op het risico van een ‘afoming’ van de doelgroepen en op de noodzaak om een evenwicht te bewaren tussen de stabiliteit van de trajecten en de toegankelijkheid van de regeling.

De SOGI ondervinden nu al grote moeilijkheden bij het ter beschikking stellen van “artikel 60”-werknemers, aangezien verschillende OCMW niet langer voldoende kandidaten doorverwijzen om de activiteiten en herinschakelingstrajecten in stand te houden. Daar komt nu nog een toename bij van de verzoeken om financiële compensatie in verband met de terbeschikkingstelling, wat het economisch evenwicht van de structuren en hun vermogen om hun inschakelingsopdrachten voort te zetten nog verder ondermijnt. In deze context kan een eventuele verlenging van de duur van de “artikel 60”-trajecten enkel positieve effecten opleveren indien deze gepaard gaat met een daadwerkelijke verbetering van de mechanismen voor gratis terbeschikkingstelling binnen de SOGI, zowel wat betreft het aantal doorverwezen werknemers als de stabiliteit en continuïteit van de trajecten.

De ARSO wijst er bovendien op dat de SOGI onderworpen zijn aan het Europese kader van het inschakelingsmandaat, dat momenteel een maximale duur van twee jaar voorschrijft. Dit vereist een duidelijke afstemming tussen eventuele wijzigingen van het federale kader en de bestaande regelgevende beperkingen op gewestelijk en Europees niveau.

De ARSO benadrukt ook dat het federale voorstel expliciet bepaalt dat de praktische modaliteiten van de tewerkstellingen en de financiering ervan nog steeds onder de bevoegdheid van de gewesten vallen, wat onvermijdelijk potentieel aanzienlijke budgettaire gevolgen zal hebben ingevolge de verlenging van de trajecten “artikel 60”. De genoemde ramingen wijzen op extra kosten die kunnen oplopen tot tientallen miljoenen euro's voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in geval van een aanzienlijke verlenging van de duur van de contracten.

De ARSO acht het dan ook onontbeerlijk dat elke hervorming van de regeling gepaard gaat met een verduidelijking van de financiële verplichtingen van de verschillende beleidsniveaus. **De ARSO** is van mening dat het noch houdbaar, noch coherent zou zijn als de federale overheid de mogelijkheid zou bieden om de trajecten aanzienlijk te verlengen zonder de middelen te waarborgen waarmee de gewesten en de operatoren deze mogelijkheid daadwerkelijk kunnen realiseren.

In dit kader herinnert **de ARSO** eraan dat een specifiek budget voor de nieuwe maatregelen een essentiële voorwaarde is voor de houdbaarheid en de geloofwaardigheid van de beoogde hervormingen. Hij is van mening dat eventuele uitbreidingen van de regeling het voorwerp moeten uitmaken van een afzonderlijke begrotingsprogrammering, die voorafgaand aan de betrokken begrotingsjaren wordt vastgelegd. **De ARSO** vraagt zich dan ook af hoeveel speelruimte er daadwerkelijk beschikbaar is om dergelijke ontwikkelingen vanaf 2026 te financieren en is van mening dat het problematisch zou zijn om deze nieuwe beleidslijnen aan een evaluatie te onderwerpen of uit te voeren binnen een gesloten begrotingsenveloppe.

De ARSO benadrukt tevens dat de stabiliteit en de voorspelbaarheid van de regeling voor de OCMW, de SOGI en de betrokken werknemers moeten worden gewaarborgd. In dit verband acht hij het onontbeerlijk dat de beoordelingscriteria, de begeleidingsmodaliteiten en de voorwaarden voor de verlenging van de trajecten in overleg met alle betrokken actoren worden verfijnd en verduidelijkt. **De ARSO** is van mening dat dit overleg een essentiële voorwaarde is om de samenhang, de kwaliteit en de rechtszekerheid van de regeling te waarborgen.

De ARSO is van mening dat de huidige norm van contracten met een looptijd van één tot twee jaar het meest coherent is met trajecten voor integratie via werk, terwijl drie jaar de maximaal toelaatbare duur zou zijn zonder het risico te lopen dat het inschakelingsbeleid wordt omzeild, zoals de vervanging van lokale banen. De SOGI zijn de aangewezen structuren om deze maximumduur in te voeren.

De ARSO wijst er tevens op dat de aanzienlijke toename van het aantal potentiële kandidaten voor de regeling “artikel 60” als gevolg van de federale hervorming van de werkloosheidswetgeving niet mag leiden tot een verlenging van de contractduur zonder dat dit ten koste gaat van de daadwerkelijke toegang tot deze regelingen voor een zo groot mogelijk aantal personen. **De ARSO** betreurt in dit verband dat het aantal posten “artikel 60 met verhoogde toelage in de sociale economie” niet is uitgebreid, gezien de aanzienlijke impact van de uitsluitingen van de werkloosheidsuitkering voor de Brusselse OCMW.

Ten slotte benadrukt **de ARSO** het belang van nauw overleg tussen de federale overheid, de gewesten, de OCMW en de vertegenwoordigers van de sector van de sociale economie om de samenhang van de regeling te waarborgen en uiteenlopende praktijken tussen operatoren of tussen OCMW te vermijden.

Gelet op wat voorafgaat, steunt **de ARSO** het principe van een verlenging van de maximumduur van de “artikel 60”-tewerkstellingen, aangezien het huidige maximum van 312 dagen onverenigbaar is met de doelstellingen van duurzame inschakeling die met deze regeling worden nagestreefd. **De ARSO** is echter van mening dat deze hervorming gepaard moet gaan met sterke garanties wat betreft de kwaliteit van de begeleiding, het daadwerkelijk opleidingskarakter van de trajecten, de regelmatige evaluatie van de trajecten, de toegankelijkheid van de regeling voor alle betrokken doelgroepen en de daadwerkelijke financiering van de maatregelen door de bevoegde overheden.

Tot slot wil **de ARSO**, afgezien van de huidige dringendheid, een globaal denkproces wijden aan de regeling “artikel 60”, de lokale en gewestelijke sturing ervan en de afstemming met de SOGI.

*
*   *
*